

Et effektivt og stærkt talerør

I Uganda er der brug for en slagkraftig organisation for fysisk handicappede. Dansk Handicap Forbunds ulandssekretariat støtter opbygningen

Buster Norsk og Christian Illum, Dansk Handicap Forbund (DHF) besøgte i januar Uganda for at mødes med handicaporganisationen UNADP. Formålet var at se og følge et projekt, som DHF er involveret i, om støtte til opbygning af en organisation for fysisk handicappede. Buster og Christian er frivillige medarbejdere i DHF's ulandssekretariat.

Midt i den kolde danske vinter landede de i hovedstaden Kampala til en behagelig sommertemperatur på en 25 grader. Forhandlingerne foregik der, men de to danske repræsentanter var tillige i marken for at besøge forskellige regioner i Uganda.

Målet er en stærk organisation

Projektet kaldes "Et kapacitetsopbygningsprojekt", dvs. støtte til opbygning af en organisation for fysisk handicappede. Der eksisterede før projektstart allerede organisationer for fysisk handicappede, som mest brugte energi på at bekriige hinanden og derfor ikke var særlig slagkraftige. Nu er de gået sammen, og projektet støtter opbygningen af én slagkraftig og demokratisk organisation, der har mulighed for at få gennemført forbedringer for mennesker med handicap i Uganda.

Projektet kom i stand, da De Samvirkende Invalideorganisationer (DSI), der har andre projekter i landet, opfordrede Dansk Handicap Forbund til at "gøre noget". Resultatet blev et projekt, som startede i maj 2003 og er opdelt i tre faser:

Buster Norsk på markedet i Kampala i samtale med lederen af den lokale UNADP-afdeling i byen.

Formanden for UNAPD er tillige medlem af parlamentet, så en del af forhandlingerne foregik i hans kontor der.

Buster Norsk og Christian Illum overværede organisationens første generalforsamling og kom med på gruppebilledet.

1. Opbygning af et hovedkontor i Kampala, fx skaffe computer, netopkobling, arkivskab osv., uddanne regnskabsmedarbejder og træne projektkoordinator. Alle de tre ansatte er lokale.
2. Afvikling af generalforsamling. Organisationen er smeltet sammen af to, og den demokratiske forankring manglede. En generalforsamling, vedtægter og en valgt bestyrelse var nødvendige for at få gennemslagskraft nationalt som internationalt. Og for at blive anerkendt som talerør for fysisk handicappede i Uganda.
3. Støtte til distrikterne. Der er ca. 50 distrikter i Uganda, men kun i 19 af dem er UNADP repræsenteret. I fem af de 19 støtter projektet de lokale afdelinger – som en slags pilotprojekt – med uddannelse i organisationsarbejde, i regnskab og i lobbyarbejde. Desuden er der oprettet en fond, hvor distriktsorganisationerne kan søge midler til at sætte aktiviteter i gang for medlemmerne. Det kan fx være aktiviteter, der skal tiltrække nye medlemmer eller gøre noget for specielt kvinder eller unge. Kvinder er fx helt klart underrepræsenteret, for Uganda er stadig et mandsdomineret samfund, selvom der er regler for ligestilling.

Netop nu er fase 2 i gang, og Buster og Christian overværede generalforsamlingen. Den gik fint. "Der var lavet forslag til vedtægter, og der var fin respons fra salen og en god og værdig diskussion", siger Buster, der sammen med Christian var valgstyrrer. En sjov oplevelse.

Samtidig havde de to til opgave at sætte fase tre i gang, blandt andet at forberede, at et hold fra hovedkontoret i Kampala i marts besøgte distrikterne for at finde ud af, hvad de konkrete behov er. Der er store forskelle fra distrikt til distrikt.

Endelig forhandlede de om en videreførelse, når det nuværende projekt slutter ved udgangen af 2004. Projektet er finansieret af Danida via DSI's miniprogram-aftale.

Distrikterne skal inddrages

Busters vurdering er, at projektet går rigtig godt. "Vores samarbejdspartnere har større ambitioner end deres evner og erfaring rækker, men de er ved at nå til erkendelse af, hvad der er realistisk muligt. Der er mange ressourcer stærke personer i organisationen, men svagheden har været, at de befandt sig i toppen."

Buster sammenligner organisationen med et træ: "Kronen og stammen er velfungerende, men hvis ikke rodnettet fæstnes og gøres stærkere, vælter træet. Derfor skal distrikterne udvikles."

Og DHF skubber på for at gøre et mere konkret stykke arbejde i distrikterne. I et budget for næste projekt vil 2/3 af ressourcerne skulle anvendes i distrikterne. Det er der, behovet er.

Når projektet forhåbentligt fortsætter, er det tanken, at antallet af distrikter udvides gradvist med baggrund i erfaringerne fra først projekt. Buster skal senere på året igen til Uganda for at forhandle det endelige projektprogram.

På markedet i Kampala er en del af pladsen forbeholdt til sælgere med handicap.

FOTO: TORBEN SCHLÖTER

Et møde med virkeligheden

UNADP er fra at være rimelig ubetydelig gået til at få anerkendelse og indflydelse, som talerør for fysisk handicappede i Uganda. Den er udvidet meget. Til generalforsamlingen var der repræsentanter fra 19 distrikter, og der er etableret kontakter til yderligere fire. Da man startede var kun 12 distrikter organiserede. Og hovedkontoret fungerer godt.

For Buster var det første møde med 'virkeligheden i marken'. Det var en positiv oplevelse. "Der sker virkelig noget dernede." Han og Christian besøgte tre distriktsorganisationer, som alle var tilfredse med den anerkendelse, de havde nået via organisationsarbejde. Hvis distrikterne skal få indflydelse og fx søge myndighederne om penge, er det vigtigt, at de har en stærk organisation i ryggen. Det ser det ud til, at de har nu.

"Folkene i distrikterne var glade for at møde os, de danske samarbejdspartnere, personligt. Det gør projektet konkret. Fra at være noget lidt teoretisk, de hører om, bliver det til virkelighed."

Det var også den primære grund til at Buster og Christian deltog i generalforsamlingen. For at vise flaget.

"Og stemningen dernede omkring projektet er optimistisk. Bestyrelsen er veluddannede, kompetente folk, der gør et stort frivilligt arbejde. De er engagerede og har tiltro til fremtiden," slutter Buster. ■

UNAPD står for: Uganda National Action on Physical Disability

19 millioner til rettigheder for mennesker med handicap

Dansk Handicap Forbund har modtaget en bevilling fra Danida på 19,7 mio. kr. over 4 år til et projekt, der skal støtte udvikling af de nicaraguanske handicaporganisationer.

Handicaporganisationerne i Nicaragua har sat sig for at udvikle sig til stærke talerør for mennesker med handicap. Organisationerne skal rustes til at kræve samme rettigheder for mennesker med handicap som for alle andre borgere, fx at fysisk handicappede skal tilbydes relevant lægehjælp, at det offentlige skal tilbyde tegnsprogs-tolkning, at døve skal have adgang til mellemskolen, at buschauffører skal hjælpe blinde til at stige af og på, og at landets regering skal vedtage en rehabiliteringsplan for synshandicappede.

Og målet er, at rettighederne skal være på plads senest i 2008. Det er store ambitioner i et land som Nicaragua, og det kræver stærke slagkraftige organisationer.

Derfor skal projektet hjælpe organisationerne med at forbedre deres evne til at tiltrække og aktivere medlemmer, at blive bedre til at tale deres medlemmers sag, at styrke samarbejdet mellem de forskellige handicaporganisationer og at styrke deres indtægtsgrundlag.

Dansk Handicap Forbund har samarbejdet med en lang række store og små organisationer i Nicaragua, men i det nye projekt er antallet skåret ned til de syv organisationer, der er bedst fungerende.

Dansk Handicap Forbund har haft projekter i Nicaragua siden 1989 og medvirket til, at handicaporganisationer i landet har udviklet sig organisatorisk til i dag at være platformen for den mere udadvendte indsats, der med projektet er lagt op til.